

2. Пендюра М.М. Уніфікація норм поліцейської деонтології. Матеріали науково-теоретичної конференції (2 червня 2016 року) / Редкол.: А.М. Завальний, Н.В. Лазнюк, Д.О. Тихомиров. К.: НАВС, 2016. С. 101–104.

3. Добровінський А. В. Європейські стандарти діяльності поліції та їх реалізація в Україні. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України* : зб. тез доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 11 квіт. 2019 р.). Харків : ХНУВС, 2019. С. 102–104.

4. Мердок Дж., Рош Р. Європейська конвенція з прав людини та охорона правопорядку: посібник для співробітників поліції та правоохоронних органів. Б. м. : Центр ; Страсбург : Рада Європи, 2013. 157 с.

5. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

Гайдаш Катерина Олександрівна

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий консультант:

доцент кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Павловська А. А.

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ

Слід зазначити, що дана проблема є актуальною в більшості країн світу, включаючи Україну, і зустрічається на різних рівнях влади, від муніципального до національного рівнів. Зловживання владою або службовим становищем призводить до серйозних наслідків для суспільства та держави в цілому, таких як корупція, втрата довіри до державних інституцій та порушення демократичних принципів.

Прогресуючі негативні тенденції службової кримінально-протиправної діяльності призводять до соціальних наслідків: деформується правосвідомість українського суспільства, все більше громадян підтримують дезорганізацію та правовий

нігілізм, втрачається розуміння моралі й моральності, працівники правоохоронних органів долучаються до покривання і підтримання даного виду протиправної діяльності [4, с. 7].

Так, відповідно до п. 1 примітки до ст. 364 КК України службовими особами публічного права є особи, які 1) постійно, тимчасово або за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування; 2) обіймають постійно або тимчасово в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на державних чи комунальних підприємствах, в установах чи організаціях посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій; 3) виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом чи посадовою особою, зокрема: а) повноважним органом державної влади чи місцевого самоврядування; б) центральним органом державного управління із спеціальним статусом; в) повноважним органом чи повноважною особою підприємства, установи, організації; г) судом; д) законом. Службовими особами визнаються також: а) посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому або судовому органі іноземної держави, у тому числі присяжні засідателі; інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема, для державного органу або державного підприємства; б) іноземні третейські судді; в) особи, уповноважені вирішувати цивільні, комерційні або трудові спори в іноземних державах у порядку, альтернативному судовому; г) посадові особи міжнародних організацій, а саме працівники міжнародних організацій чи інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені; д) члени міжнародних парламентських асамблей, учасником яких є Україна; е) судді та посадові особи міжнародних суддів [1].

Основним безпосереднім об'єктом даного кримінального правопорушення є нормальна діяльність державного апарату, апарату органів місцевого самоврядування, окремої організації, установи, підприємства державної або комунальної форми власності, зміст якої визначається законодавством України, а також авторитет органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій. Додатковим об'єктом виступає життя та здоров'я потерпілої особи, її честь та гідність, інші конституційні блага (виборчі, трудові, житлові), а також власність. Предмет полягає в отриманні службовою

особою неправомірної вигоди. Під зловживанням владою слід розуміти умисне використання службовою особою, яка має владні повноваження, всупереч інтересам служби своїх прав щодо пред'явлення вимог, а також прийняття рішень, обов'язкових для виконання іншими фізичними чи юридичними особами. Зловживати владою може як представник влади, так і службова особа, яка виконує організаційно розпорядчі обов'язки, оскільки остання також має владні повноваження, що розповсюджуються на підпорядкованих їй осіб. Зловживання службовим становищем – це будь-яке умисне використання службовою особою всупереч інтересам служби своїх прав і можливостей пов'язаних з її посадою [2, с. 246].

Неправомірна вигода полягає у грошових коштах або іншому майні, переваги (наприклад, безпідставне надання чергової відпустки в літній період усупереч встановленому графіку), пільги (наприклад, звільнення від сплати комунальних платежів у будинках відомчого житлового фонду), послуги матеріального (наприклад, ремонт квартири, транспортного засобу, побутової техніки) або нематеріального (наприклад, перевірка приміщення на наявність спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, надання професійних консультацій) характеру, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, що їх обіцяють, пропонують, надають або отримують без законних на те підстав [3, с. 5].

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення передбаченого ст. 364 КК України становить діяння вчиняється тільки з прямим умислом, а до наслідків, передбачених у ч. 1, 2 ст. 364 КК України ставлення суб'єкта може бути у формі умислу або необережності + мета одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи. Суб'єктом даного злочину може бути лише службова особа юридичної особи публічного права. Відповідно до ч. 2 ст. 364 кваліфікуючими ознаками даного кримінального правопорушення є настання тяжких наслідків: а саме шкода матеріального та нематеріального характеру [2, с. 247].

Підсумовуючи вище наведене необхідно зазначити, що зловживання владою або службовим становищем є серйозною проблемою в Україні, яка має негативний вплив на державу та суспільство в цілому. Дослідження показали, що ця проблема є поширеною і вимагає ефективних заходів для боротьби з нею. Одним із основних видів зловживання владою або службовим

становищем є отримання неправомірної вигоди, яке може бути здійснене різними способами, включаючи підробку документів, корупцію та інші. У зв'язку з цим, для ефективної боротьби зі зловживанням владою або службовим становищем необхідно вдосконалювати законодавство та практику його застосування, зміцнювати механізми контролю та відповідальності за порушення законодавства, а також проводити ефективну роботу з просвітницької роботи серед населення.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

2. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці, 2022. 319 с.

3. Алгоритм дій працівників підрозділів стратегічних розслідувань при виявленні та документуванні кримінальних правопорушень, вчинених шляхом зловживання владою або службовим становищем: метод. рек. / авт. Дніпро: ДДУВС, 2020. 44 с.

4. Савченко А.В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. К.: Центр учб. літ., 2016. 168 с.

Гринюк Анна Олександрівна,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий консультант:

доцент кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Павловська А. А.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИКОРИСТАННЯ МАЛОЛІТНЬОЇ ДИТИНИ ДЛЯ ЗАНЯТТЯ ЖЕБРАЦТВОМ (СТ. 150-1 КК)

Часто на вулицях, вокзалах, у підземних переходах та у громадському транспорті можна побачити дітей, котрі просять милостиню, нерідко для цього використовують навіть немовлят. Вони годинами перебувають у несвідомому чи сонному стані на руках у дорослих жінок. Проте, більшість перехожих ігнорують це, подаючи жебракам гроші і таким чином заохочують таку поведінку. Варто звернути увагу, що потерпілі від